

EDUSKUNNAN VASTAUS 229/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi laivaväen luetteloinnista sekä merimieslain 4 ja 77 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi laivaväen luetteloinnista sekä merimieslain 4 ja 77 §:n muuttamisesta (HE 239/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 13/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

laivaväen luetteloinnista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on turvata laivaväen palvelussuhteita koskevien rekisterien luotettavuus ja aluksessa työskentelevien henkilöiden yksityisyyden suoja säätämällä laivaväen luetteloinnista sekä luetteloissa olevien tietojen käsittelystä.

2 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan suomalaisessa aluksessa työskentelevien luettelointiin.

Tämän lain mukainen luettelointi ei koske henkilöä, joka tekee työtä:

- 1) aluksessa vain aluksen ollessa satamassa;

- 2) uittokalustolla, uittoon käytettävää kuljetuskalustoa lukuun ottamatta;

- 3) huviveneessä;

- 4) vuokraveneessä;

- 5) valtion puolustus- tai rajavartiolaitoksen käytettävässä aluksessa; taikka

- 6) tarkastus-, huolto-, luotsaus- tai muussa näihin rinnastettavassa tehtävässä silloin, kun työtä tehdään pelkästään tilapäisesti.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *suomalaisella aluksella* merilain (674/1994) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua alusta;

- 2) *laivaväellä* kaikkia aluksessa työskenteleviä työntekijöitä ja virkamiehiä;

3) *merimiestoimella* laivaväen työ- tai virkasuhteeseen taikka muuhun sopimussuhteeseen perustuvaa tehtävää aluksella;

4) *laivaväkiluettelolla* rekisteriä, joka koostuu aluksella kulloinkin merimiestoimessa olevien työ sopimuksista ja määräyskirjoista;

5) *merimiesluettelolla* luetteloa aluksella työskentelevien henkilöiden merimiestoimista.

4 §

Laivaväkiluettelo

Sen selvittämiseksi, keitä aluksella on kulloinkin työssä ja minkälaisiin tehtäviin heidät on palkattu, aluksen päällikön on huolehdittava siitä, että aluksella on laivaväkiluettelo.

Laivanisännän on toimitettava aluksen päällikölle laivanisännän lukuun työskentelevien työ sopimukset ja määräyskirjat sekä kirjallinen selvitys muiden aluksella työskentelevien tehtävistä ja työskentelyajoista.

Laivaväkiluetteloon sisältyvät tiedot säilytetään aluksella palvelussuhteen voimassaoloajan tai sen ajan, jonka muut kuin laivanisännän lukuun työtä tekevät työskentelevät aluksella.

Aluksen päällikön ja hänen edustajansa on laivaväkiluetteloa ylläpitäessään ja siinä olevia tietoja käsitellessään toimittava huolellisesti tietoturva vaatimukset huomioon ottaen. Laivaväkiluettelossa olevien tietojen käsittelyyn sovelletaan lisäksi, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa (759/2004) ja henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

5 §

Merimiesluettelo

Laivaväen palvelussuhteita koskevien tietojen luotettavaa rekisteröintiä varten Merenkululaitos pitää merimiesluetteloa suomalaisessa aluksessa työskentelevien henkilöiden merimiestoimista.

Jos Suomen kansalainen haluaa merimiesluetteloon merkittäväksi tietoja sellaisista merimiestoimistaan, joita siihen ei 2 §:n mukaan muuten

ilmoiteta, hänen on esitettävä niistä luotettava selvitys Merenkululaitokselle.

6 §

Merimiesluetteloon tallennettavat tiedot

Laivanisännän on toimitettava Merenkululaitokselle merimiesluetteloon tallennettavaksi seuraavat tiedot:

1) merimiestoimeen otetun henkilön henkilötiedot, mukaan lukien henkilötunnus;

2) toimi aluksella;

3) työ- tai virkasuhteeseen taikka muuhun sopimussuhteeseen perustuvan merimiestoimen alkamisaika;

4) tieto henkilön siirtymisestä saman työnantajan alukselta toiselle alukselle taikka henkilön siirtymisestä samassa aluksessa toiseen merimiestoimeen;

5) tieto henkilön merimiestoimen päättymisestä aluksessa tai sen keskeytymisestä vuosiloman, sairauden, lomautuksen, vastikevapaan tai muun sellaisen syyn takia työ- tai virkasuhteen kuitenkin jatkuessa;

6) tieto henkilön merimiestoimen jatkumisesta 5 kohdassa tarkoitetun keskeytyksen jälkeen; sekä

7) tieto merimiestoimeen otetun henkilön työ- tai virkasuhteen taikka muun sopimussuhteen päättymisestä.

Merenkululaitoksen on 1 momentissa tarkoitettut tiedot saatuaan ilman aiheetonta viivytystä merkittävä ne merimiesluetteloon.

7 §

Laivanisännän ilmoitusvelvollisuuden toteuttaminen

Laivanisännän tai hänen edustajansa on toimitettava Merenkululaitokselle 6 §:ssä tarkoitettut tiedot viivyttämättä, kuitenkin viimeistään 14 päivän kuluttua työ- tai virkasuhteen taikka muun sopimussuhteen alkamisesta, päättymisestä taikka 6 §:n 1 momentin 4—6 kohdassa tarkoitettusta tapahtumasta.

Merenkulkulaitoksen suostumuksella merimiesten meripalveluaikoja koskevat ilmoitukset saadaan kuitenkin antaa Merenkulkulaitokselle kuukausittain. Sisäliikenteen uiton osalta ilmoitukset saadaan antaa purjehduskausittain. Ilmoitukset saadaan toimittaa Merenkulkulaitokselle sähköisesti.

8 §

Merimiesluetteloon sisältyvien tietojen käsittely

Merimiesluetteloon sovelletaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Merimiesluetteloon sisältyvän henkilötiedon käsittelyyn ja rekisteröidyn oikeuksiin sovelletaan, mitä henkilötietolaissa säädetään.

Merenkulkulaitoksella on oikeus periä maksu merimiesluettelosta annettavista otteista. Maksun määräämisessä noudatetaan valtion maksuperustelakia (150/1992). Henkilöä itseään koskevien tietojen antamisesta Merenkulkulaitos saa periä korvauksen vain, jos siitä, kun asianomainen edellisen kerran sai otteen rekisterissä olevista tiedoistaan, on kulunut vähemmän kuin yksi vuosi.

Merimiesluetteloon rekisteröidyt tiedot säilytetään 50 vuotta tiedon rekisteröinnistä.

9 §

Rangaistussäännös

Joka laiminlyö tämän lain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden tai laivaväkiluettelon pitämisen,

on tuomittava, jollei laiminlyönti ole lievä tai jollei teosta muualla ole säädetty ankarampaa rangaistusta, *merimiestoimen ilmoitusrikkomuksesta* sakkoon.

10 §

Muutoksenhaku ja toimivaltainen tuomioistuin

Tämän lain mukaan käsiteltävissä asioissa toimivaltainen tuomioistuin määräytyy merilain 21 luvun mukaan.

Merenkulkulaitoksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

11 §

Valvonta

Tämän lain mukaisten tietojen antamista sekä laivaväkiluettelon laatimisvelvollisuuden täyttämistä valvoo Merenkulkulaitos.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1986 annettu merimieskatselmuslaki (1005/1986) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Laki

merimieslain 4 ja 77 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 7 päivänä kesäkuuta 1978 annetun merimieslain (423/1978) 4 § sekä *lisätään* 77 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Työsopimuksen muoto ja sisältö

Työsopimus on tehtävä kirjallisesti, mistä huolehtiminen kuuluu työnantajalle.

Työsopimuksesta on käytävä ilmi:

1) työnantajan nimi ja koti- tai liikepaikka sekä työntekijän nimi, henkilötunnus sekä kotipaikka;

2) työntöön alkamisajankohta;

3) määräaikaisen sopimuksen kesto ja määräaikaisuuden peruste;

4) koeaika, jos siitä on sovittu;

5) alus, jossa työtä tehdään työsuhteen alussa;

6) työntekijän pätevyys ja toimi aluksessa tai pääasialliset työtehtävät;

7) työhön sovellettava työehtosopimus;

8) palkan ja muun vastikkeen määräytymisen perusteet sekä palkanmaksukausi;

9) säännöllinen työaika tai sen määräytymisen peruste;

10) vuosiloma tai sen määräytymisen peruste;

11) irtisanomisaika tai sen määräytymisen peruste; ja

12) vähintään kuukauden kestävässä ulkomaantyössä tieto työn kestosta, valuutasta, jossa rahapalkka maksetaan, ulkomailla suoritettavista rahallisista korvauksista ja luontoiseduista sekä työntekijän kotiuttamisen ehdoista.

Jos sopimuksen voimassaoloaikana työntekijä siirtyy aluksesta toiseen, siirtymisestä on ilmoitettava Merenkululaitokselle siten kuin laivaväen luetteloinnista annetussa laissa (/) säädetään.

Työsopimus on tehtävä neljänä kappaleena, josta yksi tulee antaa työntekijälle, yksi aluksen päällikölle ja kaksi työnantajalle.

Työsopimusta tehtäessä työntekijän tulee saada tarpeelliseksi katsomansa tiedot:

1) aluksen voimassa olevista katsastustodistuksista; ja

2) aluksen liikennealueesta.

77 §

Luottamusmiehet

— — — — —
Luottamusmiehellä on oikeus saada työnantajalta edustamiensa työntekijöitä koskevat tiedot 4 §:ssä säädettyistä asioista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tällä lailla kumotaan merimieslaissa tarkoitetun työsopimuksen tekemisestä 12 päivänä toukokuuta 1995 annettu asetus (783/1995).

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2006